Pytanie, czy Kościół katolicki jest „biblijny”, często pojawia się w dialogach między chrześcijanami różnych wyznań, zwłaszcza w kontekście ekumenicznym. Dla wielu Biblia jest głównym źródłem wiary chrześcijańskiej, ale Kościół katolicki przypisuje również kluczowe znaczenie **Tradycji**, uznając ją za komplementarne źródło Objawienia. Niniejszy artykuł ma na celu wyjaśnienie relacji między Biblią a Tradycją według nauczania Kościoła, oferując historyczną, teologiczną i duchową analizę, która pozwoli każdemu docenić bogactwo wiary katolickiej.

Biblia i Tradycja: dwa źródła Objawienia

1. **Co Kościół mówi o Biblii?**

Kościół katolicki uznaje **Pismo Święte** za spisane Słowo Boże. Podczas Soboru Watykańskiego II Konstytucja dogmatyczna *Dei Verbum* stwierdziła, że „wszystko, co stwierdzają autorzy natchnieni lub hagiografowie, należy uznawać za stwierdzone przez Ducha Świętego” (*DV* 11). Biblia zajmuje centralne miejsce w nauczaniu katolickim. Jednak Kościół naucza, że Pisma Świętego nie można interpretować w oderwaniu od Tradycji i Magisterium, ponieważ te trzy elementy tworzą harmonijną jedność.

- **Biblia**: Zbiór natchnionych ksiąg, które opowiadają historię zbawienia, od stworzenia po Apokalipsę.
- **Tradycja**: Żywe przekazywanie przesłania Ewangelii, rozpoczęte przez apostołów i kontynuowane przez ich następców.
- **Magisterium**: Urząd nauczycielski biskupów w komunii z papieżem, który autentycznie interpretuje Pismo Święte i Tradycję.

2. **Czym jest Tradycja?**

Tradycja nie jest zwykłym zbiorem ludzkich zwyczajów, lecz żywym przekazem wiary. Zanim powstał Nowy Testament, wiara chrześcijańska była przekazywana ustnie i wspólnotowo. Sam Jezus nie spisał swoich nauk; jego przesłanie zostało przejęte przez apostołów i przekazane najpierw ustnie, a później w tekstach natchnionych. Tradycja obejmuje:

- **Liturgię**: Celebrację Eucharystii i sakramentów od najwcześniejszych wieków.
- **Ojców Kościoła**: Pisma wczesnych chrześcijan, takich jak św. Augustyn, św. Ireneusz czy św. Atanazy, pogłębiające wiarę.

- **Wyznanie wiary (Credo)**: Syntezę wiary chrześcijańskiej sformułowaną na pierwszych soborach powszechnych.

Tradycja zatem nie jest zewnętrznym źródłem w stosunku do Biblii, ale tą samą wiarą w działaniu, oświeconą przez Ducha Świętego.

Historia: jak powstała Biblia w Kościele?

Kościół katolicki nie tylko głosi Biblię, ale także aktywnie uczestniczył w jej formowaniu. W pierwszych wiekach chrześcijaństwa księgi, które dziś znamy jako Nowy Testament, były rozpoznawane przez wspólnotę chrześcijańską pod przewodnictwem Ducha Świętego.

1. **Stary Testament i kanon żydowski**

Kościół odziedziczył Stary Testament od narodu żydowskiego. Jednak pierwsi chrześcijanie, zwłaszcza ci mówiący po grecku, korzystali z wersji Septuaginty, która zawiera księgi takie jak Mądrości, Tobiasza i Machabejskie, nieobecne w kanonie hebrajskim. Te księgi, uznawane za „deuterokanoniczne” przez protestantów, pozostają integralną częścią kanonu katolickiego.

2. **Nowy Testament**

Ewangelie i listy apostołów krążyły przez dziesięciolecia, zanim zostały uznane za Pismo Święte. Dopiero w III i IV wieku Kościół określił **kanon biblijny**, jaki znamy dzisiaj, według trzech głównych kryteriów:

- **Apostolskość**: Tekst musiał być powiązany z apostołem lub jego wspólnotą.
- **Zgodność z wiarą**: Treść musiała być zgodna z Tradycją chrześcijańską.
- **Użycie liturgiczne**: Tekst musiał być czytany w zgromadzeniach kościelnych.

Na Soborze w Kartaginie (397 r.) ustalono ostateczny kanon, obejmujący 46 ksiąg Starego Testamentu i 27 ksiąg Nowego Testamentu.

Znaczenie teologiczne: Pismo Święte, Tradycja i Magisterium

Relacja między Pismem Świętym a Tradycją nie jest konkurencyjna, lecz komplementarna. Oba wywodzą się z tego samego źródła: Słowa Bożego. Święty Paweł pisze do Tesaloniczan: *„Przeto, bracia, trwajcie niewzruszenie i trzymajcie się przekazów, których się nauczyliście, czy to przez nasze słowo, czy przez nasz list”* (2 Tesaloniczan 2,15). Ten fragment podkreśla znaczenie Tradycji jako uprawnionego środka przekazywania wiary.

Magisterium z kolei zapewnia, że ten przekaz pozostaje wierny pierwotnemu przesłaniu. Bez autoryzowanego nauczania wzrasta ryzyko błędnych interpretacji Pisma Świętego, o czym świadczy mnożenie się rozbieżnych interpretacji w innych wyznaniach chrześcijańskich.

Zastosowanie praktyczne: życie Biblią w Kościele

Katolik jest powołany nie tylko do czytania Biblii, ale do pełnego jej przeżywania. Jak zintegrować Pismo Święte i Tradycję w codziennym życiu?

1. **Modlitewne czytanie: Lectio Divina**

Kościół zachęca do **Lectio Divina**, metody duchowego czytania, która obejmuje cztery etapy: lekturę, medytację, modlitwę i kontemplację. To podejście pozwala, aby Słowo Boże przemieniało nasze życie.

2. **Udział w liturgii**

Liturgia katolicka jest przesiąknięta Pismem Świętym. Od czytań po modlitwy eucharystyczne, każda Msza Święta jest żywym spotkaniem ze Słowem Bożym.

3. **Ciągła formacja**

Kościół zachęca wiernych do pogłębiania znajomości Biblii i Tradycji poprzez katechezę, dokumenty Magisterium i kierownictwo duchowe.

4. **Świadectwo w świecie**

Życie Słowem oznacza przekładanie go na konkretne działania: miłość wobec potrzebujących, obrona godności ludzkiej i troska o stworzenie.

Symbolika w historii relacji Kościoła z Biblią

Historia Kościoła jest bogata w symbole odzwierciedlające jego miłość do Pisma Świętego i Tradycji:

- **Otwarta księga**: Reprezentuje Boże Objawienie dostępne dla wszystkich, które jednak wymaga interpretacji prowadzonej przez Ducha.
- **Krzyż i księga**: W wielu przedstawieniach Chrystusa Pantokratora krzyż i księga symbolizują jedność Jego ofiary i Jego Słowa.
- **Świecznik**: Przypomina, że Biblia jest „lampą dla naszych stóp” (Psalm 119,105), oświetlającą drogę do świętości.

Podsumowanie: Biblijny i żywy Kościół

Kościół katolicki nie jest tylko biblijny, ale także wspólnotą, w której narodziła się i została zachowana Biblia. Zrozumienie relacji między Pismem Świętym a Tradycją pomaga dostrzec, że wiara katolicka nie jest sztywna ani zamknięta w przeszłości, lecz głęboko żywa i zdolna do odpowiedzi na wyzwania każdej epoki. Jako chrześcijanie jesteśmy wezwani do zanurzenia się w tym duchowym bogactwie, pozwalając, aby Słowo Boże i żywa Tradycja przemieniały nasze życie i świat.